

Mediacja rodzinna włączająca głos dziecka

Ewa Wojciszke-Orska

Łukasz Kwiatkowski

Robert Ofiara

Webinar Zoom, 15.03.2022

STOWARZYSZENIE
Pelikan

Program

- 18:00 – 18:25 Wyzwania w pracy z rodzinami doświadczającymi kryzysu okołorozstaniowego – perspektywa psychologa
- 18:25 – 18:50 Prawa i głos dziecka w procesie rozstania rodziców – perspektywa pełnomocnika
- 18:50 – 19:15 Model mediacji włączającej głos dziecka: przebieg procesu oraz rola mediatora i specjalisty dziecięcego
- 19:15 – 20:00 Zaproszenie do współtworzenia rozwiązań systemowych
Sesja pytań i odpowiedzi

Zadania dziecka w sytuacji rozpadu rodziny

- Zrozumienie, co to znaczy rozwód
- Poradzenie sobie ze stratą poprzez przejście przez etapy żałoby po przemijającym układzie rodzinnym
- Poradzenie sobie z lękiem, gniewem i bezradnością
- Uporanie się z konfliktem lojalnościowym "Któraś z rodziców jest bardziej winna"
- Uporanie się z którąś z ról: posłańca, partnera, decydenta, kozła ofiarnego, opiekuna, niańki dla rodzeństwa, sędziego
- Przerobienie traum, szczególnie, gdy dziecko było świadkiem/uczestnikiem ostrych konfliktów z użyciem przemocy
- Zaakceptowanie w sobie „kawałka” mamy i „kawałka” taty
- Poradzenie sobie z poczuciem winy

Zadania dziecka w sytuacji rozpadu rodziny

- Odzyskanie poczucia sprawstwa, wpływu na swoje życie
- Przejście od widzenia świata oczami małego dziecka w kategoriach dobry – zły, bezpieczny – niebezpieczny, do dojrzałego, czyli zrozumienie jego złożoności i bogactwa
- Poradzenie sobie z nowym układem rodziny (partnerzy, przyrodnie rodzeństwo, nowe miejsce zamieszkania)

Prawo dziecka do bycia wysłuchanym

Konwencja o prawach dziecka Art. 12:

- 1. Prawo dziecka do swobodnego wyrażania poglądów w sprawach jego dotyczących (przyjmując je z należytą wagą, stosownie do wieku i dojrzałości dziecka)*
- 2. Możliwość bycia wysłuchanym w każdym postępowaniu dotyczącym dziecka (bezpośrednio lub za pośrednictwem przedstawiciela bądź odpowiedniego organu)*

- Bycie wysłuchanym a **BYCIE WYSŁUCHANYM**
- A więc nie czy tylko **JAK WŁĄCZAĆ GŁOS DZIECKA?**

Co pomaga w mediacji: opinie rodziców

Analiza treści: Co najbardziej pomogło Ci zrobić postęp?

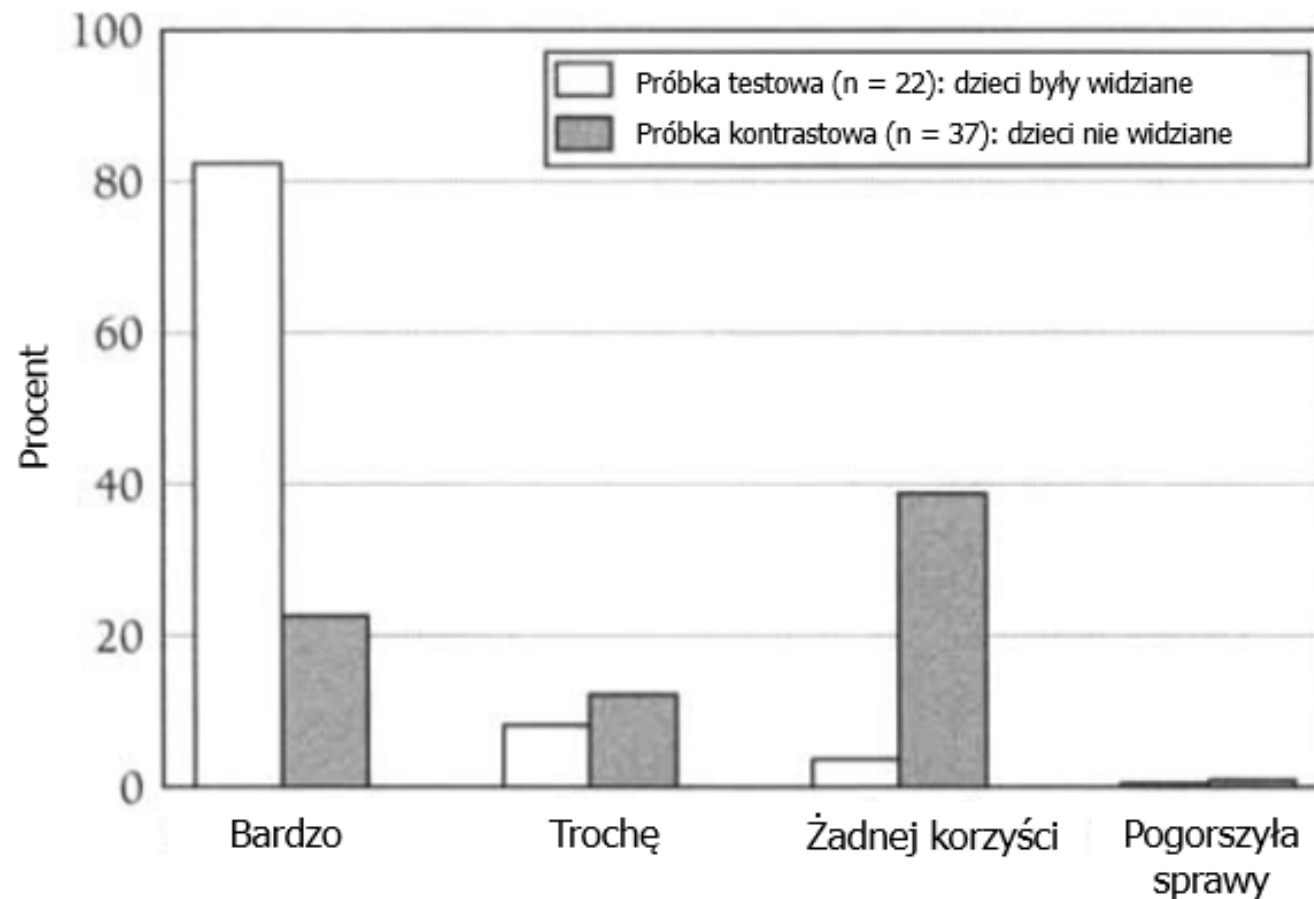
Mediacja skoncentrowana na dziecku (n=75)	
Nic	28%
Nie mam pewności	27%
Czułem wsparcie	13%
Możliwość mówienia	12%
Neutralna trzecia strona	12%
Skupienie na dzieciach	8%

Mediacja włączająca dziecko (n=101)	
Wysłuchanie moich dzieci	43%
Czułem wsparcie / czułem się wysłuchany	23%
Nic	14%
Nie mam pewności	14%
Edukacja	6%

Korzyści mediacji dla dzieci: opinie rodziców

Ogólnie biorąc, w jakim stopniu uważasz, że Twoje dzieci odniosły korzyść z mediacji?

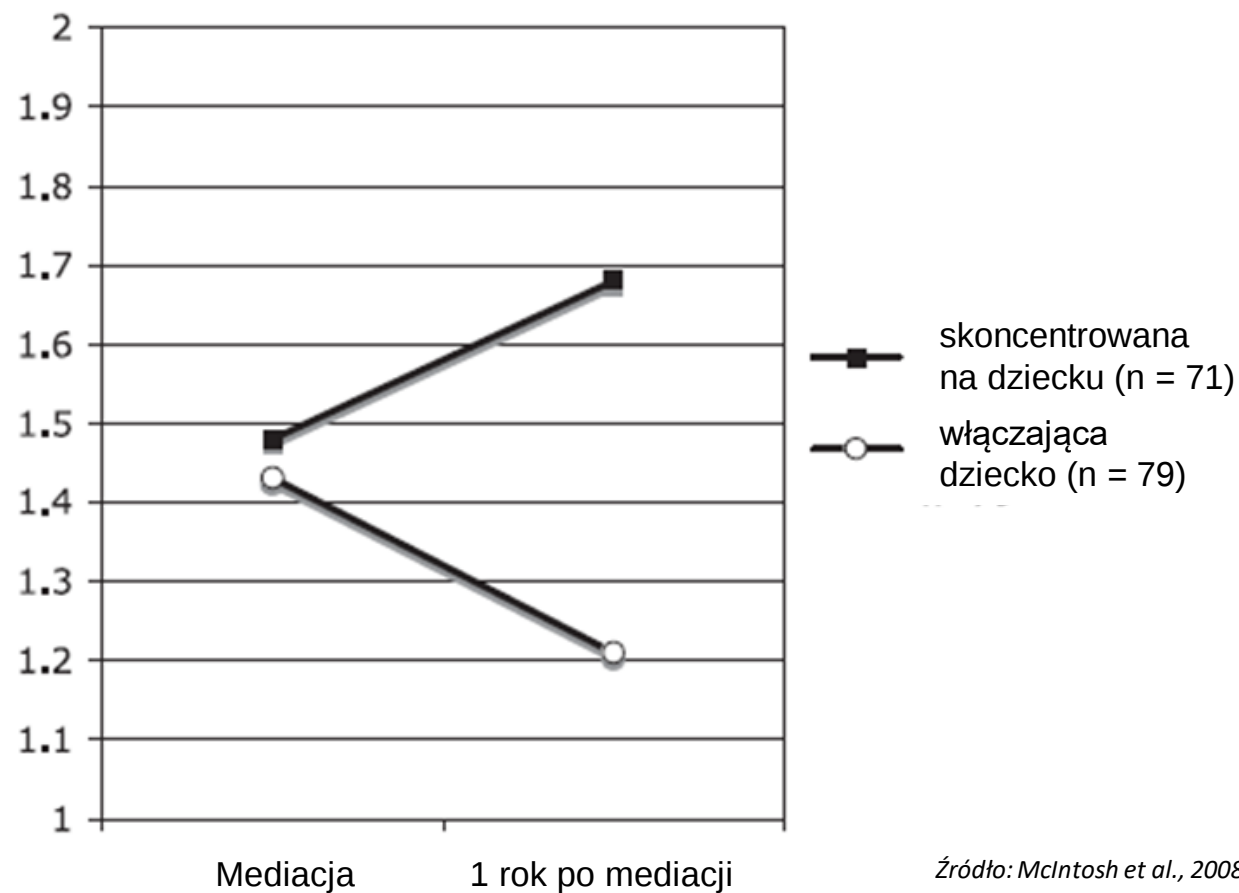

Źródło: McIntosh, 2000

Korzyści mediacji dla dzieci: opinie dzieci

Czy dziecko jest zadowolone z obecnych warunków życia i kontaktów? (1 = tak, 2 = nie)

Źródło: McIntosh et al., 2008

Mediacja włączająca dziecko: proces

1. Spotkanie mediatora z każdym rodzicem
 - Informacja o procesie, sposobie włączania dzieci i ocena stosowności CIM
2. Rozpoczęcie mediacji – tylko rodzice i mediator/mediatorzy
 - Wsparcie rodziców w rozmowie i decyzji o włączeniu dzieci
3. Rozmowa specjalisty dziecięcego z każdym rodzicem
 - Uzyskanie informacji o dzieciach, wyjaśnienie sposobu pracy
4. Spotkanie specjalisty z dzieckiem / dziećmi
 - Poznanie doświadczenia / perspektywy dziecka
 - Decyzja dziecka co ma być przekazane i czy chce wziąć udział w sesji z rodzicami
5. Sesja mediacyjna z udziałem specjalisty (i dzieci – jeśli chcą)
 - Prezentacja głosu dziecka, specjalista wspiera rodziców w powracaniu do optyki dzieci
6. Podsumowanie i zakończenie mediacji
 - Informacja zwrotna dla dziecka (jeśli jest zainteresowane)

Spotkanie z dzieckiem

Środki wyrazu

- Słowo mówione lub pisane
- Rysunki
- Symbole (karty, kamienie...)
- Zabawa
- Granie historii

Sytuacja w
rodzinie

Doświadczenie
konfliktu
rodziców

Więzi

Relacje

Życzenia

Siła głosu dziecka

Co czujesz w tej sytuacji?

Zmiana miejsca pobytu?

Siła głosu dziecka

Kłótnie

Siła głosu dziecka

Siła głosu dziecka

„Trudno Was kochać jak Wy siebie nienawidzicie”

Włączenie głosu dziecka POMAGA...

Dzieciom

Poczuć, że są ważne i mają wpływ na sytuację

Wyrazić uczucia, potrzeby i oczekiwania

Uwolnić się od poczucia odpowiedzialności za sytuację i decyzje dorosłych

Zmniejszyć poziom stresu

Rodzicom

Pozwala zobaczyć sytuację oczami dziecka

Pozwala utrzymać z dzieckiem bliską relację

Pomaga w podjęciu decyzji dotyczących dalszej opieki nad dzieckiem

Zmniejsza lęk o dziecko

Rodzice otrzymują ważne informacje zwrotne w sposób bezpieczny dla dziecka

Mediacja włączająca dziecko: wyzwania

- Często zależna od zgody rodziców (ograniczenie praw dziecka zgodnie z art. 12 Konwencji o prawach dziecka)
- Mediacja jest bardziej złożona i wymaga większej ilości profesjonalistów, co oznacza dłuższy czas i większe koszty
- Konflikt ról dla mediatora w modelach bez specjalisty dziecięcego
- Wymaga oceny stosowności mediacji włączającej dziecko

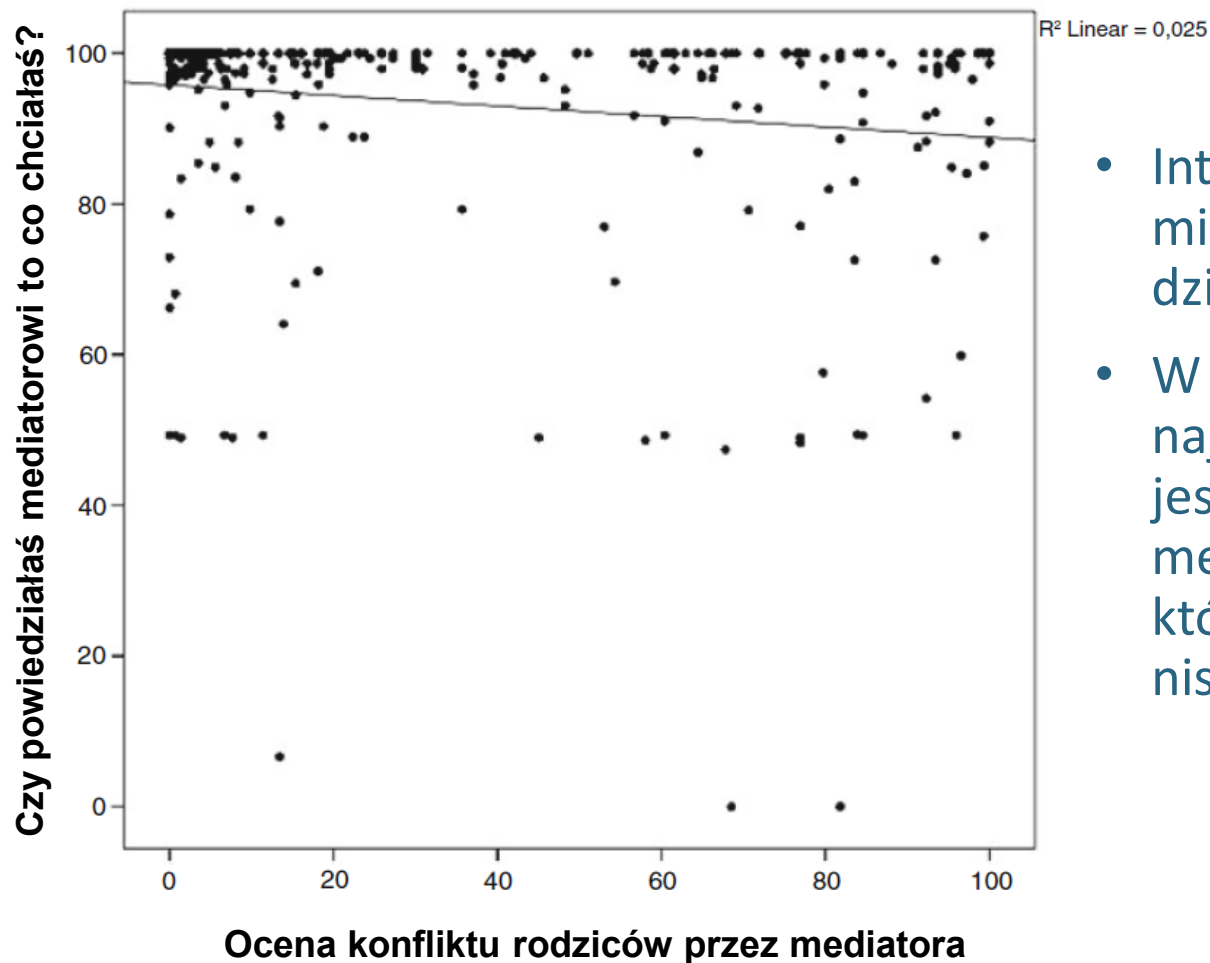
Ochrona dziecka przez włączenie

Dzieci mogą być skutecznie chronione tylko wtedy, gdy jesteśmy świadomi ich kluczowej i nieodłącznej roli jako podmiotów komunikacji, które przekazują - werbalnie lub niewerbalnie - niezbędne wskazówki do oceny stopnia ich zagrożenia.

(Ferguson, 2004)

Siła konfliktu i ryzyko dla dziecka

- Intensywność konfliktu między rodzicami w minimalnym stopniu wpływa na doświadczenia dzieci w mediacji
- W sprawach, w których mediator identyfikował największe natężenie konfliktu, dzieci zgłaszały jeszcze większą satysfakcję z zaangażowania w mediację (83%) w porównaniu do spraw w których natężenie konfliktu oceniono jako niskie (75%)

CIP/CIMC: skutki dla systemu sądowego

Wynik	MAU (n=23)	CIMC (n=11)
	----- M (SD)	----- M (SD)
Ilość wniosków	2,30 (2,58)	0,64 (0,92)
Ilość rozpraw	0,57 (0,84)	0,09 (0,30)
Ilość nakazów	1,43 (1,44)	0,36 (0,50)

Źródło: Rudd et al., 2015

MAU = Mediation as Usual = Mediacja zwyczajowa (bez udziału dzieci)

CIMC = Child Inclusive Mediation & Counselling = Mediacja i doradztwo włączające dziecko

M = średnia; SD = odchylenie standardowe

Długofalowe rozwiązania vs walka o „wygraną”

Dziękujemy za uwagę!

Więcej informacji i dane kontaktowe:

Stowarzyszenie Pelikan

Telefon: +48 503 074 415

E-mail: agnieszka.tulin@mediacjatransformatywna.pl

Strona: www.dzieckowrozwodzie.pl

MEDIACJA WŁĄCZAJĄCA GŁOS DZIECKA

w kryzysach okołorozraniowych

Stowarzyszenie Pelikan realizuje projekt „Dziecko w rozwodzie | Dzieci mają głos”,
finansowany przez Islandię, Liechtenstein i Norwegię z Funduszy EOG
w ramach Programu Aktywni Obywatele – Fundusz Regionalny.

**Udział w mediacjach
jest BEZPŁATNY**